

Az idézés mondatformái és helyesírása játékosan A forrásmegjelölés szabályai

Óravázlat

Készült: Vizi Bernadett óravázlatának alapján

A) Adatok

Iskolatípus: általános iskola / felső tagozat Korosztály: 14 év
Tantárgy: magyar nyelv és irodalom
Téma: Az idézés
Szellemijulajdon-védelmi téma: szerzői jog

B) Instrukciók, információk

1) Nevelési cél

- Az anyanyelv iránti érdeklődés felkeltése a nyelvi léggör megteremtésére szolgáló feladatokkal
- A nyelvtani fogalmak helyes használatára való nevelés a fogalomalkotás során
- A könyvtárismereti fogalmak helyes használatára való nevelés a fogalomalkotás során
- A könyvtárhasználatra való nevelés a forrásmegjelölés témakörében
- A szellemi tulajdon védelmének fontosságára való nevelés
- A választékos nyelvhasználatra nevelés a feladatmegoldások során

2) Oktatási cél

- A szó szerinti és a tartalom szerinti idézés helyesírása és mondatformáinak helyes használata az analízis során rávezető példákkal és kérdésekkel
- Az írásjelek helyes használata az analízis során
- Az idézés különböző mondatformáinak gyakorlása az alkalmazó rögzítés során
- Az iskolai könyvtár használata

3) Képzési cél

- Az analízáló képesség fejlesztése a kérdések segítségével
- Az absztraháló képesség fejlesztése a szintézis során
- A helyesírási készség fejlesztése az idézés mondatformáinak helyesírásakor
- A logikai készség fejlesztése a szó szerinti idézés különböző változatainak tanulásakor
- A szókincs fejlesztése a feladatmegoldások kapcsán
- Az írásbeli kifejezőkészség fejlesztése az idézés különböző mondatformáinak helyes leírásával
- A lényeglátó képesség fejlesztése a ráhangoló feladatok kapcsán
- Az együttműködési készség fejlesztése pár- és csoportmunkával
- A szelektáló képesség fejlesztése a könyvtárhasználatkor
- A vitakészség fejlesztése a viták kapcsán
- A kommunikációs készség fejlesztése a vitafeladatokkal
- Az érvelési képesség fejlesztése a vitafeladatok segítségével
- A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése a témakör feldolgozása során

C) Megvalósítás

Teljes időkeret: 2 x 45 perc

I.óra

Idő perc	Feladat leírása	Módszer	Eszközök	Megjegyzés
1	Szervezési feladatok (adminisztráció)			
5	Ráhangelődés, a nyelvi légkör megteremtése Kinek melyik művéből való az idézet? a) „Vitézek, mi lehet ez széles föld felett szebb dolog az végeknél?” <i>Balassi Bálint: Egy katonaének</i> b) „Elvadult tájon gázolok: / Ős, buja földön dudva, muhar.” <i>Ady Endre: A magyar Ugaron</i> c) „Tüzesen süt le a nyári nap sugára / Az ég tetejéről a juhászbojtárra.” <i>Petőfi Sándor: János vitéz</i> d) „Edward király, angol király / Léptet fakó lován:” <i>Arany János: A walesi bárdok</i> e) „Egy, csak egy legény van talpon a vidéken, / Meddig a szem ellát pusztá földön, égen;” <i>Arany János: Toldi</i> f) „Fényesebb a láncnál a kard, / Jobban ékesíti a kart,” <i>Petőfi Sándor: Nemzeti dal</i> g) „Messze jövődövel komolyan vess összev jelenkort; / Hass, alkoss, gyarapíts: s a haza fényre derül!” <i>Kölcsey Ferenc: Huszt</i>	A nyelvi légkör megteremtése	Szemléltetés: projektor, ppt bemutató (2-4. dia)	
3	Rész célkitűzés Szóbeli és írásbeli megnyilatkozásainkban gyakran előfordul, hogy mások szavait ismétljük, mások által elhangzottakra, mások által leírtakra hivatkozunk. Ekkor az elmondottakat idézzük. Figyeljétek meg a két kivetített mondat közti különbséget! a) „A bölcsesség legnagyobb mestere az élet.” (Kölcsey Ferenc) b) Kölcsey azt mondta, hogy bölcsességre az élet tanít. <i>A két mondat között az a különbség, hogy míg az elsőben Kölcsey szavait idéztük pontosan, addig a másodikban csak tartalmában ismételtük meg a költő szavait.</i>	Problémafelvetés	Szemléltetés: projektor, ppt bemutató (5. dia)	

	<p>Segítő kérdések, ha a tanulók nem tudják megfogalmazni a különbséget:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Melyik az az idézet, ami magától a költőtől való? - <i>Melyik az az idézet, amit egy 3. személy mondhatott el?</i> - <i>Melyik a pontosabb?</i> - <i>Melyik az, ami tartalmat mond el?</i> 			
15	<p>Célkitűzés A mai órán az idézéssel, ennek mondatformáival és helyesírásával fogunk foglalkozni. Figyeljétek meg az alábbi idézetet: Molnár Ferenc a következőt vallotta egy alkalommal: „Csak az kedves nekünk igazán, amit félünk elveszíteni.” Ez az idézet melyik mondathoz hasonlít az előbb kivetítették közül? Miért? - <i>Az elsőre, az a) mondatra, mert pontosan, szó szerint idéztünk az írótól.</i> Olvassuk fel, melyik mondat fejezi ki, hogy kinek a szavait idézzük! Ezt idéző mondatnak nevezzük. Olvassuk fel, melyik mondat tartalmazza más ember szavait! Milyen írásjelet használunk e mondat közlésére? - <i>idézőjelet</i> Ezt idézetnek nevezzük. Milyen sorrendben követi egymást ez a két mondat ebben az összetett mondatban? - <i>idéző mondat, idézet</i> Figyeljük meg, milyen írásjeleket használunk ebben az idézési formában! - <i>kettőspont az idéző mondat után</i> - <i>idézőjel az idézetnek</i> - <i>pont a záró idézőjelet megelőzően</i> Milyen más sorrendet tudnátok még felállítani, ha valakinek a szavait szó szerint akarjuk idézni? - <i>idézet, idéző mondat</i> Alakítsuk át ilyen formában az előző idézetünket! Változtassátok meg az idéző mondat igéjét! Milyen központosásbeli különbséget vettetek észre az előző mondathoz képest? - <i>kettőspont helyett gondolatjelet használtunk</i> - <i>az idézet után nem tettünk pontot</i></p>	<p>Új ismeret feldolgozása</p> <p>Szemléltetés: projektor, ppt bemutató (6. dia)</p> <p>analizálás</p> <p>Szemléltetés: projektor, ppt bemutató (7. dia)</p> <p>Szemléltetés:</p>		

	<p>Ez utóbbi válasz milyen szövegfajta helyesírását juttatja eszünkbe Segítségére van a következő kép. - <i>a tanulók a párbeszéd helyesírását nevezik meg válaszként</i> Mi a hasonlóság a két Molnár Ferenc-idézet központozásában? - <i>az idézetet idézőjel közé tettük</i> Eddig már kétféle szó szerinti idézési módot ismertünk meg. Létezik-e harmadik? - <i>igen, amikor az idézet közé ékelődik az idéző mondat</i> Ekkor milyen írásjellel fog kezdődni, ill. végződni a mondatunk? - <i>idézőjellel</i> Melyik lesz az a központozási jel, amivel az idéző mondatot elválaszthatjuk az idézet egységétől? - <i>gondolatjel</i> Alakítsuk át az idézetünket, megváltoztatva az idéző mondat igéjét is! Ügyeljünk rá, ha az idézetet a vesszőnél szakítjuk meg, akkor azt a második gondolatjel után kell kitennünk. A következőkben a szó szerinti idézés helyesírását fogjuk gyakorolni: Mindenkinek kiosztunk egy ún. dominókártyát. Az egyik felén idézetek szerepelnek, a másikon a szó szerinti idézés változatainak helyesírási tudnivalóit összefoglaló vázlatok. (A kártyákon ezek nem párban szerepelnek.) Feladat az, hogy az egyik tanuló, aki vázlatot kapott, felolvassa, ami a kártyáján van; majd erre olyan tanuló válaszoljon, akinél a vázlatnak megfelelő idézet szerepel. Ha ez megtörtént, ez utóbbi tanuló a dominókártyája másik felén lévő vázlatot olvassa fel, erre pedig olyan tanuló válaszol, akinek erre megfelelő idézete van és így tovább, amíg be nem zárul a kör. Fontos, hogy a vázlatot felolvasó tanulók az összes írásjelet elmondják, ami szerepel a kártyájukon, hiszen a pontos válaszadás csak így lehetséges.</p>	<p>projektor, ppt bemutató (8-9. dia)</p> <p>Szemléltetés: projektor, ppt bemutató (10. dia)</p> <p>Szemléltetés: kártyák</p>		
19	<p>Részcélkitűzés A tanóra másik részében a tartalom szerinti idézettel foglalkozunk, hiszen valakinek a szavait nem mindig tudjuk szó szerint megismételni; a legtöbb esetben csak az elmondottak tartalmát tudjuk átadni. Ehhez kapcsolódóan az lesz a bevezető feladat, hogy egy-egy tanuló – labdával a kezében – a kiselőadás elkészítésének tudnivalóiról mondjon egy mondatot E/1-ben. Az pedig, akinek a labdát dobja, ismétlje meg a mondatot E/3-</p>			

<p>ban. Pl.: Több forrást is megvizsgálók, elolvasok, mielőtt kiselőadást készítek. XY több forrást is megvizsgál, elolvas, mielőtt kiselőadást készít. Megfigyelési szempont: Figyeljétek meg, mi változik a tartalom szerint idézett mondatokban! - a személyragos alakok, amelyek az E/1-t fejezték ki A tartalom szerinti idézetet függő idézetnek is nevezzük. Az elmondottak mintájára idézzük ilyen formán az alábbiakat: a) „Nem adhatok mást, csak mi lényegem” – mondta Lucifer Madách Imre művében. Lucifer azt mondta Madách Imre művében, hogy nem adhat mást, csak ami a lényege. b) Kosztolányi Dezső azt írta: „Szeretnék élni, élni örökkig!” Kosztolányi Dezső azt írta, hogy örökké szeretne élni. c) Juhász Gyula régi kedveséről írja: „És én úgy őrzöm e mosolygást, /miként a napsugárt a tenger* ...+” Juhász Gyula azt írta régi kedveséről, hogy úgy őrzi a mosolygását, mint a tenger a napsugarat. d) „Használni s nem ragyogni akarok” – jelentette ki Petőfi Sándor. Petőfi Sándor azt jelentette ki egy alkalommal, hogy használni akar, nem pedig ragyogni.</p> <p>Az óra elvonatkoztató részében feltétlenül kapjunk választ ezekre a kérdésekre: Melyik két módját ismertük meg mások gondolatai idézésének? - <i>szó szerinti, tartalom szerinti</i> Miből áll a szó szerinti idézés? - <i>idézetből és idéző mondatból</i> Milyen összetett mondatokban fogalmazzuk meg a tartalom szerint idézett mondatokat? - <i>alárendelő összetett mondatokban</i> Mi változik meg ezekben a tartalom szerint idézett összetett mondatok mellékmondatában? - <i>a szöveg személyragos alakjai</i></p>	<p>Szemléltetés: projektor, ppt bemutató (11-14. dia)</p> <p>absztrakció Szemléltetés: projektor, ppt bemutató (15. dia)</p> <p>alkalmazó rögzítés</p>		
--	--	--	--

	<p>Idézzük szó szerint háromféleképpen és tartalom szerint az alábbi idézetet: „Elbeszélni nem regényíróktól tanultam, hanem a magyar paraszttól.” (Mikszáth Kálmán) „Elbeszélni nem regényíróktól tanultam, hanem a magyar paraszttól” – vallotta Mikszáth Kálmán. Mikszáth Kálmán mondta: „Elbeszélni nem regényíróktól tanultam, hanem a magyar paraszttól.” „Elbeszélni nem regényíróktól tanultam - fejtette ki Mikszáth Kálmán -, hanem a magyar paraszttól.” Mikszáth Kálmán bebizonyította, hogy elbeszélni nem regényíróktól tanult, hanem a magyar paraszttól.</p>	<p>Szemléltetés: projektor, ppt bemutató (16-17. dia)</p> <p>Írásbeli kifejezőképesség fejlesztése</p>		
2	Az órai munka értékelése			

II. óra

Idő perc	Feladat leírása	Módszer	Eszközök	Megjegyzés
1	I. Szervezési feladatok Jelentés, hiányzások bejegyzése			Érdeemes az órát a könyvtárban megtartani.
7	II. Ráhangolódás Bingó A tanulók kapnak egy előre bejelölt, 3X3-as kockákból álló bingójegyet. A tanár a táblára felírja az idézés témaköréhez előzetesen kapcsolható kifejezéseket, ezekből többet, mint amennyi a bingójegyre felkerülhet. A tanulókat megkérjük, hogy válasszák ki a felírt 12-15 kifejezés közül azt a 9-et, amihez biztosan tudnak magyarázatot fűzni. A kiválasztott 9 kifejezést tetszőleges sorrendben írják fel saját bingójegyükre. Ezt követően indul a játék: ezt jelezhetjük csengetéssel, labdapattogatással, tapssal stb. Olvassuk fel a 12-15 kifejezés meghatározását, haladhatunk találmásra, bármilyen sorrendben. A tanulók áthúzzák azokat a kifejezéseket, amik illenek a felolvasott definícióra.	<p>Frontálisan vezetett játék</p> <p>Egyéni vagy csoportos, ha csoportok játsszák egymás ellen</p>	<p>Melléklet</p> <p>Eszköz: csengő, labda stb.</p>	<p>Lényeglátó képesség fejlesztése.</p> <p>Szelektáló képesség fejlesztése.</p>

	<p>A játékban az nyer, akinek először összegyűlik a 9 kifejezés. A kifejezések lehetnek: „...”=idézőjel, idéző mondat, idézet, szó szerinti, tartalom szerinti, -=gondolatjel, :=kettőspont, párbeszéd, egyenes idézet, függő idézet, helyesírás, három, személyragok Meghatározások lehetnek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Idézőjel</i>: az a központosági jel, mely közé egy személy gondolatait illesztjük. • <i>Idéző mondat</i>: az a mondat, ami kifejezi, hogy kinek a szavait fogjuk idézni. • <i>Idézet</i>: az a mondat, ami írók, költők, tudósok , közéleti emberek megnyilatkozásait közli. • <i>Szó szerinti</i>: ha valakinek a gondolatait változtatás nélkül mondjuk el, akkor ilyen az idézet. • <i>Tartalom szerinti</i>: ha valaki gondolatainak csak a lényegét idézzük, akkor ilyen az idézet. • <i>Gondolatjel</i>: az a központosági jel, ami a közbeékelődő idéző mondatot elválasztja az idézettől. • <i>Kettőspont</i>: az a központosági jel, ami az idéző mondat után áll, ha utána idézet következik. • <i>Párbeszéd</i>: ennek a szövegfajtának a helyesírási szabályait alkalmazzuk a szó szerinti idézés változatainak leírásakor. • <i>Egyenes idézet</i>: a szó szerinti idézés szinonim kifejezése. • <i>Függő idézet</i>: a tartalom szerinti idézés szinonim kifejezése. • <i>Helyesírás</i>: az a szabályrendszer, ami többek között az idézés szabályos írását megmutatja. • <i>Három</i>: ennyi módon tudunk szó szerint idézni. • <i>Személyragok</i>: az ilyen toldalékkal ellátott alakok változnak meg a tartalom szerint idézett mondatokban. 		<p>Szemléltetés: bingójegyek, ppt bemutató a kifejezésekkel (19. dia)</p>	
<p>3</p>	<p>III. Célkitűzés Az elmúlt órát a tartalom szerinti idézés témakörével hagytuk abba. Ez esetben már olyan idézetekről van szó, amikor valakinek a szavait nem szó szerint, egyenesen idéztük, hanem függően, tartalom szerint. Ilyenkor viszont van néhány fontos dolog, amire ügyelnünk kell. Ezekre világítunk rá a következő gyakorlatokban.</p>			

	<p>Kiknek a szavait idézhetjük tartalom szerint? - <i>bárkiét: költő, író, tudós, művész, bármilyen alkotó</i></p> <p>Honnan idézhetők ezek a gondolatok? - <i>könyvekből, folyóiratokból, internetről stb.</i></p> <p>Az előzőekben a kiselőadásról is tettünk említést. Ha pl. egy költőről készítünk ilyen beszámolót, honnan válogatunk információt ezek elkészítéséhez? - <i>elme gyünk a könyvtárba, búvárkodunk itt vagy az interneten tesszük ugyanezt</i></p> <p>Amikor az összegyűjtött információkat lejegyzeteltük, és elkészítettük a beszámolókat, még egy fontos dolgot fel kell tüntetnünk ennek a végén. Mit kell megjelölnünk? - <i>azt a forrást, ahonnan a segítséget vettük; azokat a munkákat, amiket felhasználtunk</i></p> <p>Akár szó szerint, akár tartalom szerint történik a hivatkozás, arra a forrásra, amit felhasználtunk, mindig utalni kell. Melyek lehetnek azok a lényeges elemek, amelyeket egy forrásjegyzéken fel kell tüntetni, ha például egy könyvet használunk forrásként? - <i>szerző neve, mű címe, kiadó neve, kiadás helye, kiadás éve</i></p>	frontális		analizálás
7	<p>A következő feladatban a tanulók párban dolgoznak, amit egy érdekes szempont szerint alakítunk ki – gondolva arra, hogy a könyvtárban betűrend szerint kell majd tájékozódniuk. Édesanyjuk neve szerint kell felsorakozniuk ábécérendben egymás mögé. Amikor megvan a sor, az első jobbra, a második balra lép és így tovább. Az egymással szemközt állók fognak egy párt alkotni.</p> <p>A párok mindegyike kap egy-egy képet, amin írók, költők arcképe szerepel. Az a feladat, hogy adott idő alatt keressenek a könyvtárban a megjelölt szerzőktől szépirodalmi könyveket, és írják le a könyv adatait forrásjegyzékként! Pl.: Jókai Mór: A kőszívű ember fiai, Móra Könyvkiadó – Kárpáti Kiadó, Budapest – Uzsgorod, 1973.</p>	pármunka	illusztrációk költőkről, írókról Melléklet	Együttműködési készség fejlesztése Koncentráció: magyar nyelv (betűrendbe sorolás)

	<p>- azért, mert ezzel valaki dolgozott, időt töltött vele, energiát fektetett bele, tudása legjavát adta</p> <p>Mit okoz ennek a lépésnek a kihagyása? - ez elmulasztása a szerzői jog megsértését jelenti</p> <p>Keressük meg az Értelmező kéziszótárban a plágium szó jelentését! - szellemi alkotás eltulajdonítása</p> <p>Keressük meg az Idegen szavak szótárában a plágium szó jelentését! - szellemi alkotás részbeni vagy teljes eltulajdonítása, idegen műnek, műrészletnek saját névvel való közlése</p> <p>Miért lehet jogsértő magatartás, ha valaki nem ad pontos hivatkozást? - visszaél egy ember munkájával</p>		<p>Szemléltetés: Értelmező kéziszótár</p> <p>Szemléltetés: Idegen szavak és kifejezések szótára</p>	
5	<p>Az osztályt két csoportra osztjuk, akik vitatkozni fognak egymással. A két csoport elosztása többféle szempont szerint történhet. Pl: álljanak egy csoportba az első/második félévben születettek, alkossanak csoportot a gépjárművel/gyalog iskolába járók, rendeződjenek csoportba a páratlan/páros napon születettek stb. A két csoport szemben áll egymással. Az egyik csoport feladata, hogy a pontos forrásmegjelölés mellett érveljen, a másik pedig próbáljon kibúvókat keresni ez alól. A téma mellett érvelőknek tűzzük ki feladatul, hogy céluk legyen a másik csapat összes tagját érveikkel a saját csapatukba hívni. A játék egy másik változata lehet, ha egy kommunikatív, jól érvelő személyt választunk ki az osztályból, aki a pontos hivatkozás mellett fejt ki érveket. A feladata az, hogy osztálytársait mondandójával állítsa maga mellé. Aki mellé állt, annak ugyanúgy érvelnie kell a téma mellett. A játék végére az a célunk, hogy az osztály valamennyi tagja a forrásmegjelölés fontossága mellett érveljen. A játék harmadik változata lehet, ha az osztályt két csapatra osztva dolgoztatjuk. Kijelentéseket adunk nekik a forrásmegjelölés témájáról, amelyekről adott ideig kell vitatkozniuk.</p>	Csoportmunka, vitafórum formában		<p>Vitakészség fejlesztése</p> <p>Együttműködési készség fejlesztése Kommunikációs készség fejlesztése Érvelési képesség fejlesztése</p>

	<p>A kijelentések az alábbiak lehetnek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Egy házi dolgozat elkészítéséhez bárki munkáját használhatom, hiszen úgys én ollózom össze ezeket, tehát az én munkám. - <i>Plágiumért nem kéne büntetni.</i> - A tévéből, rádióból vett forrásokra nem kell hivatkozni, hiszen azok csak szóbeliek. - Általános iskolában még nem kell a hivatkozások fontosságával foglalkozni. - Az interneten lévő tartalmakat felesleges forrásként megjelölni, mert nem biztos, hogy helyesek. 			
7	<p>A vita végén összegezzük a tanulságot, vagyis azt, hogy a szellemi termékek felhasználása megengedett, de mindig hivatkozással együtt jár. Így tudjuk megvédeni mások szellemi termékét, és elkerülni a jogsértő magatartást.</p> <p>A tanulókat osszuk annyi csoportba, ahány témát meg kívánunk jelölni. Csoportalakítási mód lehet a könyvtári ETO osztályozás alapja.</p> <p>A tanulók feladata, hogy keressenek a könyvtárban forrásanyagokat az alábbi témákhoz, és azokat pontosan jegyezzék fel!</p> <ul style="list-style-type: none"> - Főosztály: 2, Főcsoport: 280 (A kereszténység) Téma: szentek, vértanúk élete - Főosztály: 3, Főcsoport: 390 (Néprajz) Téma: palóc hagyományok - Főosztály: 5, Főcsoport: 580 (Növénytan, botanika) Téma: védett növények - Főosztály: 7, Főcsoport: 700 (Művészettörténet) egy korszak jellemzése - Főosztály: 8, Főcsoport: 800.1 (Magyar nyelv) Téma: szólások és közmondások - Főosztály: 8, Főcsoport: 894 (Magyar irodalom) Téma: író, költő életrajza 	<p>Frontálisan vezetett</p> <p>csoportmunka</p>	<p>Melléklet</p>	<p>Absztrakció</p> <p>Alkalmazó rögzítés</p> <p>Együttműködési készség fejlesztése</p>

	<p>- Főosztály: 9, Főcsoport: 910 (Földrajz) Téma: szülőföld, lakhely leírása</p> <p>- Főosztály: 9, Főcsoport: 943.9 (Magyarország története) Téma: hazánk az I. világháborúban</p> <p>A feladatot időmegjelöléssel adjuk ki. Ügyeljünk a választott forrásmunkák helyes hivatkozására.</p>			
2	<p>IV. Beszámoló kiadása – házi feladatként Készülj fel kiselőadás tartására, melynek témája lehet egyik kedvenc színészed, sportolód vagy énekesed életének egy szakasza. Szempontok a beszámoló elkészítéséhez: a kiselőadás témája, címe, forrásmunkák megjelölése, vázlat készítése, az anyag rendezése, kidolgozás</p>	frontális		
1	<p>V. Az órai munka értékelése</p>			

D) Mellékletek listája

irodalom2_idezes_prezentacio.ppsx

irodalom2_idezes_melleklet.pdf (tartalma: dominó kártyák, bingó kártyák, írók/költők kártyái)

E) További források, bibliográfia

Takács Etel: A magyar nyelv könyve 7-8., Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2011.

Lerchné dr. Egri Zsuzsa: Anyanyelv felsősöknek 8., Mozaik Kiadó, Szeged, 2011.

Széplaki Erzsébet: Fogalmazási feladatgyűjtemény, Apáczai Kiadó, Celldömölk, 2010.

Magassy László – Magassyné Molnár Katalin: Fogalmazási gyakorlatok 10-16 éveseknek, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001.

Hajas Zsuzsa: Kommunikációs gyakorlatok 10-14 éveseknek, Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen, 1999.

Ginnis, Paul: Tanítási, tanulási receptkönyv, Alexandra Kiadó, Pécs, 2007.

Idézetekhez: <http://idezet.wordpress.com/category/baratsag/>

Írók, költők illusztrációihoz: <http://enciklopedia.fazekas.hu/gallery/magyar/gallery.htm> , <http://www.magyarvagyok.com/kultura/hiressegek/irok-koltok/>